

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลศรีสุข
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
พ.ศ 2565-2569

จัดทำโดย

นางएमอร์ โสระธิวา
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

สำนักงานเกษตรอำเภอกันทรวิชัย
อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
กรมส่งเสริมการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

เอกสารฉบับนี้เป็นคู่มือในการเก็บและรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการวิเคราะห์ข้อมูลในบางส่วน รวมอยู่ในเล่มเดียวกัน ซึ่งเป็นคู่มือในการปฏิบัติงาน การศึกษาและวิเคราะห์พื้นที่ และชุมชน ด้านกายภาพ ชีวภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนปัญหาต่างๆ ของชุมชน โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นการสรุปหาแนวทางพัฒนาตำบลและวางแผนการจัดทำโครงการในการแก้ไขปัญหาการเกษตรของตำบลได้เป็นอย่างดี

อนึ่ง สำหรับเอกสารเล่มนี้ เป็นเพียงข้อมูลเบื้องต้น บางประการเท่านั้น จะใช้ได้อย่างถูกต้องและแม่นยำเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ศึกษาและวิเคราะห์เอง ข้อมูลบางอย่างมีการเปลี่ยนแปลงเร็วมาก เช่นราคาผลผลิต หรือจำนวนสัตว์เลี้ยงต่างๆ ดังนั้น จึงควรพิจารณาให้เข้าใจชัดเจนก่อนที่จะนำไปใช้ประโยชน์ทั่วไปหรือ จัดปรับข้อมูล ในทำนองเดียวกันนี้ในทุกๆ ปี

เอมอร โสระธิดา

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

กุมภาพันธ์ 2565

บทที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไป

1

1.1 ข้อมูลด้านกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต

จำนวนประชากร และครอบครัว

แผนที่แสดงขอบเขตหมู่บ้านและตำบล

พื้นที่ และสภาพการถือครองที่ดิน

สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ป่า

อุณหภูมิ

แหล่งน้ำและปริมาณน้ำ

แผนที่ แสดงแหล่งน้ำและเส้นทางคมนาคม

กราฟแสดงปริมาณน้ำฝน

เส้นทางคมนาคม

กลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

แผนที่แสดงชุดดิน

สาธารณสุขปกศ

ภัยธรรมชาติ

1.2 ข้อมูลด้านชีวภาพ

การปลูกพืช

การเลี้ยงสัตว์

การใช้ที่ดิน

ระบบการผลิต

ปฏิทินกิจกรรมในการดูแล ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

เทคโนโลยีการผลิต

ปริมาณการผลิต

1.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ขนาดการถือครองที่ดินและสิทธิในที่ดินทำกิน

จำนวนแรงงาน

รายได้รายจ่ายของครัวเรือนในภาคเกษตร
เป้าหมายของการทำฟาร์ม
เทคนิคและวิธีการผลิต
สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรการเกษตร ปัจจัยการผลิต
ผลผลิตเฉลี่ยราคาต้นทุนการผลิต
การรวมกลุ่มองค์กรต่างๆ ภายในตำบล
แหล่ง สิ้นเชื่อเพื่อการผลิต
ข้อมูลด้านการตลาด
วิถีตลาด

1.4 ข้อมูลด้านสังคม

ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชนและรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน
ขนบธรรมเนียมประเพณี
การศึกษา
ผู้นำ

บทที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์ของชุมชน

2.1 ปัญหาของชุมชน

2.2 ศักยภาพของชุมชน

2.3 วิสัยทัศน์ของชุมชน

ฝันของบุคคล

ฝันของชุมชน

ฝันที่เป็นไปได้

สังเคราะห์ข้อมูล

ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ลักษณะการผลิต เทคนิค ระบบ

ปัจจัย เงื่อนไขในการผลิต ผลตอบแทน

กลยุทธ์ ทางเลือก

บทที่ 3 ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

แผนพัฒนาการเกษตร

1.แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี

2.แผนธุรกิจชุมชน

3.แผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

โครงการพัฒนาการเกษตร

โครงการปรับปรุงบำรุงดิน

โครงการไร่นาสวนผสม (อบรมคูงาน)

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ

โครงการผลิตเมล็ดข้าวพันธุ์ดี

โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ภาคผนวก

กระบวนการจัดเวทีชุมชน

บทที่ 1

ข้อมูลสภาพทั่วไป

1.1 ข้อมูลกายภาพ

ที่ตั้งและอาณาเขต

ตำบลศรีสุขเป็นตำบลหนึ่งใน 10 ของอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ห่างจากอำเภอกันทรวิชัยไปทางทิศตะวันตก ประมาณ 6 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อด้านต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับ เขตอำเภอยางตลาด จังหวัด กาฬสินธุ์

ทิศใต้ ติดกับ ตำบลคันธารราษฎร์ ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย

ทิศตะวันออก ติดกับตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย

ทิศตะวันตก ติดกับ ตำบลนาสีนวน อำเภอกันทรวิชัย

มีเนื้อที่ในตำบลประมาณ 51.95 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 32,469 ไร่

จำนวนประชากร และครัวเรือน

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนประชากร และครัวเรือน

หมู่ที่	บ้าน	ประชากร		รวม	จำนวนครัวเรือน		หมายเหตุ
		ชาย	หญิง		ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนเกษตรกร	
1	ลาด	268	238	506	119	92	
2	ดอนแดง	109	103	212	61	27	
3	ศรีสุข	261	234	495	119	93	
4	นาดี	116	104	220	56	44	
5	น้ำเที่ยง	267	240	507	116	63	
6	ดอนอินทร์	174	156	330	70	56	
7	ดอนบาก	383	399	782	148	135	
8	หนองแคน	234	205	439	117	90	
9	หนองหว้า	124	125	249	66	53	
10	หนองอิดื้อ	260	288	548	140	114	
11	ดอนหวาย	255	275	530	142	104	
12	ดอนขมื่น	193	203	396	103	80	
13	ลาดบูรพา	120	131	251	57	51	
14	ลาดใต้	299	324	623	130	116	
15	หนองอิดื้อใต้	256	302	558	144	115	
16	หนองแคนน้อย	130	151	281	65	60	
17	ลาดพัฒนา	211	182	393	99	87	
18	ลาดสมบูรณ์	234	208	442	91	87	
19	ศรีสุข	293	401	694	175	149	
20	หนองแคน	141	158	299	68	62	
21	หนองหว้า	128	122	250	58	45	
22	ลาดเจริญ	193	179	372	88	73	
23	นาดีใต้	104	105	209	49	42	
24	ลาดสามัคคี	172	149	321	66	60	
รวม	24	5,025	4,982	10,007	2,347	1,898	

พื้นที่และสภาพการถือครองที่ดิน

พื้นที่ตำบลศรีสุขส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ทำนาและเป็นพื้นที่สูง

อยู่นอกเขต

ชลประทานทั้งหมด

ตารางที่ 2 แสดงการถือครองที่ดินของชาวบ้าน

ที่	บ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด	การใช้ประโยชน์ที่ดิน				รวม
			ข้าว	ไม้ผล	พืชไร่	พืชผัก	
1	ลาด	1590	1098	5	-	1	1104
2	ดอนแดง	850	104.5	2	-	2	108.5
3	ศรีสุข	1680	1425.5	50	10	4	1489.5
4	นาดี	650	495.25	20	-	-	515.25
5	น้ำเที่ยง	850	763.25	-	-	-	763.25
6	ดอนอินทร์	650	389.75	-	-	-	389.75
7	ดอนบาก	1670	1518.25	1	-	1	1520.25
8	หนองแคน	1556	822	-	10	-	832
9	หนองหว่า	764	714	-	-	-	714
10	หนองอีตื้อ	2786	2641	5	50	1	2697
11	ดอนหวาย	2360	2299.5	1	10	1	2311.5
12	ดอนขมื่น	1200	852.75	-	5	1	858.75
13	ลาดบูรพา	1150	1008.25	2	-	1	1011.25
14	ลาดใต้	1700	1604.75	1	-	3	1608.75
15	หนองอีตื้อใต้	1800	1400.25	5	30	1	1436.25
16	หนองแคนน้อย	1347	532.25	2	5	1	540.25
17	ลาดพัฒนา	1309	1047.75	2	-	1	1050.75
18	ลาดสมบูรณ์	1550	983.75	4	-	1	988.75
19	ศรีสุข	2500	2360.50	40	10	2	2412.5
20	หนองแคน	968	692.75	-	-	1	693.75
21	หนองหว่า	764	604.25	-	-	-	604.25
22	ลาดเจริญ	1217	1055.50	5	-	1	1061.5
23	นาดีใต้	603	475.25	-	-	1	476.25
24	ลาดสามัคคี	955	797.75	5	-	1	803.75

		32,469	25686.75	150	130	25	25991.75

สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของตำบลศรีสุข โดยทั่วไปเป็นพื้นที่สูงๆ ต่ำๆ โดยพื้นที่สูงจะอยู่ทางทิศตะวันตก ทิศเหนือ จะลาดเทไปทางทิศตะวันออกและใต้ที่ระดับความสูง 153-145 เมตร ฉะนั้นพื้นที่จึงเป็นที่สูงเป็นส่วนใหญ่

พื้นที่ป่า

พื้นที่ป่าของตำบลศรีสุข จะมีอยู่ที่ หมู่ที่ 3,19 และ หมู่ที่ 7 ซึ่งเป็นป่าชุมชน มีพื้นที่ประมาณ 600 ไร่

แหล่งน้ำและปริมาณน้ำฝน

ตำบลศรีสุข ไม่มีแหล่งน้ำธรรมชาติ , ลำน้ำ , ลำห้วย ไหลผ่าน มีแต่หนองน้ำธรรมชาติและทำการปรับปรุงขุดลอกเพื่อเก็บน้ำได้ตลอดปี ตารางที่ 3 แสดงแหล่งน้ำที่จัดสร้างขึ้นในตำบลศรีสุข

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง		การใช้ประโยชน์		หมายเหตุ
		บ้าน	หมู่ที่	ประเภทการใช้	พื้นที่ (ไร่)	
1	หนองคู	ลาด	1,18,22,17,13, 14,24	ประปาหมู่บ้าน	60	มีน้ำตลอดปี

แหล่งน้ำ(ต่อ)

ที่	ชื่อแหล่งน้ำ	สถานที่ตั้ง		การใช้ประโยชน์		หมายเหตุ
		บ้าน	หมู่ที่	ประเภทการใช้	พื้นที่ (ไร่)	
2	หนองพาน	ศรีสุข	3,19	ประปาหมู่บ้าน	60	มีน้ำตลอดปี
3	หนองอีโจร	ดอนบาก	7	อุปโภคบริโภค	50	มีน้ำตลอดปี
4	หนองแซ้	ดอน	12	ประปาหมู่บ้าน	50	มีน้ำตลอดปี
5	หนองอีตื้อ	ห้วย หนองอี	10,15	ประปาหมู่บ้าน	50	มีน้ำตลอดปี

6	หนองหว้า	คู คอนขมื่น	12	ประปาหมู่บ้าน	38	มีน้ำตลอดปี
7	หนองสองห้อง	นาดี	4,23	ประปาหมู่บ้าน	30	มีน้ำตลอดปี
8	หนองน้ำสร้าง	ศรีสุข	3	อุบ.โคกบริโกก	32	มีน้ำตลอดปี

ที่มา องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข (2565)

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมและแหล่งน้ำ

ต.คันทารักษ์

แหล่งน้ำ

ทางหลวง

ทางหลวงชนบท

ทางเชื่อมหมู่บ้าน

ปริมาณน้ำฝน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม
สถิติน้ำฝนในรอบ 10 ปี (2553 – 2562)

ปี/ เดือน	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564
ม.ค.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
ก.พ.	0	0	13.0	0	0	0	0	0	0	0
มี.ค.	2.2	103.3	17.1	0	0	40.5	20.5	20.2	0	14.7
เม.ย.	30.0	31.9	42.4	46.6	35.8	76.6	0	222	66.4	139.4
พ.ค.	74.2	183.2	49.9	119.7	130.5	240.6	227.5	145.9	180.8	172.5
มิ.ย.	609.4	161.9	69.2	229.7	155.7	90.2	101.8	166.8	142.5	24.1
ก.ค.	194.4	75.9	25.7	456.2	157.9	166.2	271.8	257.8	179.7	21.8
ส.ค.	248.0	462.8	241.2	322.5	291.4	204.5	354.4	187	168.5	-
ก.ย.	200.7	338.5	144.3	117.5	195.5	206.0	333.4	186.3	303.9	-
ต.ค.	114.3	124.8	4.2	0	156.3	209.9	105.9	110.8	12.5	-
พ.ย.	56.2	0	0	0	92.7	0	0	0	3.3	-
ธ.ค.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
รวม	1529.4	1482.3	607	1292.2	1215.8	1233.6	1415.3	1296.8	1057.6	348.5
เฉลี่ย	127.45	123.525	50.58	107.68	101.31	102.8	117.94	108.06	88.13	32.04

เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมของตำบลศรีสุข มีถนนลาดยางสายหลัก 3 สาย คือ ทางหลวงแผ่นดิน สายกันทรวิชัย- เชียงยืน จะผ่านส่วนใต้ของตำบล ทางหลวงชนบทจากอำเภอกันทรวิชัยไปยังอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ซึ่งจะอยู่ทางส่วนตะวันออกของตำบล และทางลาดยางจากบ้านน้ำเที่ยงถึงบ้านหนองหว้า บางอยู่ส่วนกลางของตำบล และนอกจากนี้ยังมีทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ซึ่งบางสายก็ได้รับการปรับปรุง บางสายก็ยังไม่ได้รับการปรับปรุง ใช้ได้บางฤดู แต่ไม่สะดวก

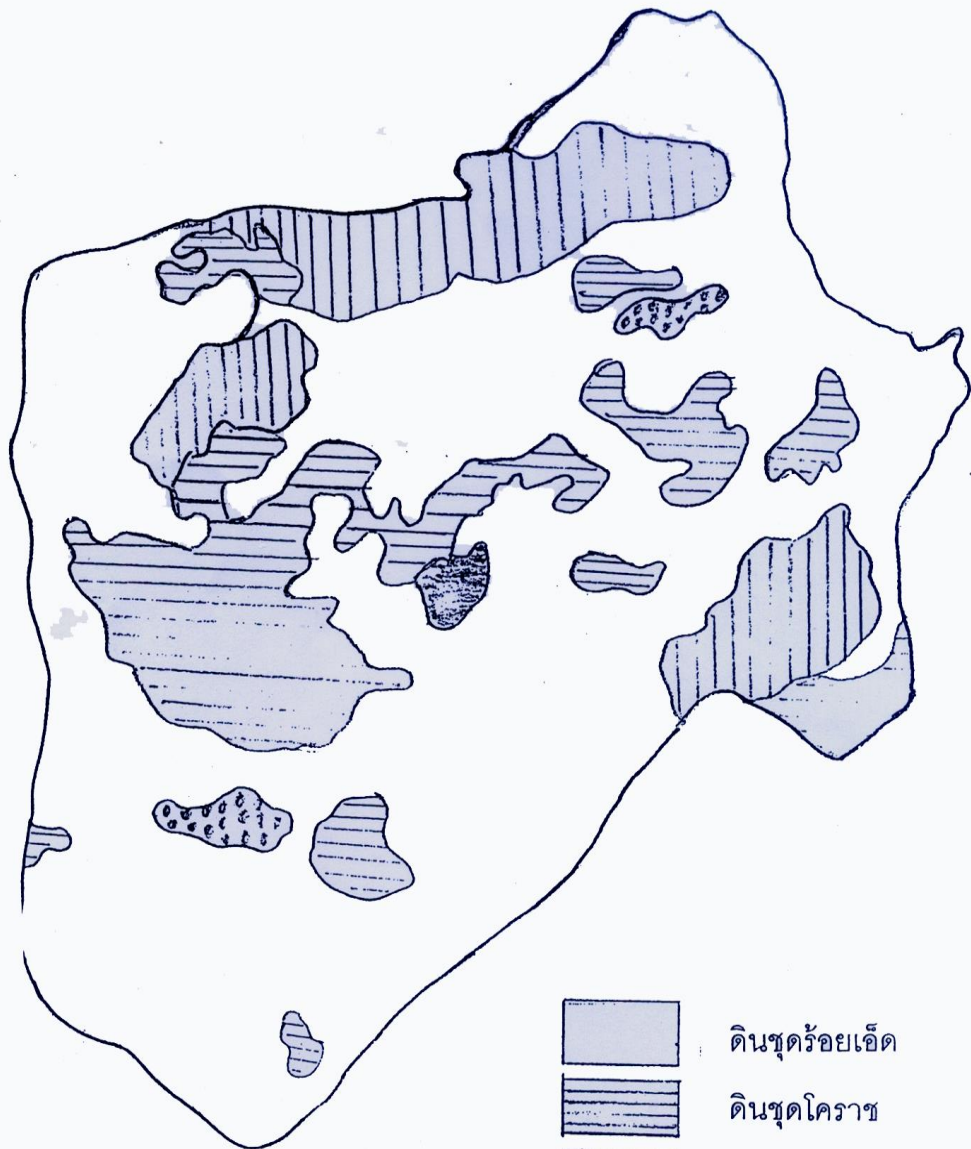
กลุ่มชุดดินความเหมาะสมของดินและคุณภาพดิน

ชุดดินที่พบในตำบลศรีสุข มีอยู่ 5 กลุ่มคือ ชุดดินร้อยเอ็ด ชุดดินโคราช ดินรุ่ม ร้อยเอ็ดกับดินอื่น ชุดดินร้อยเอ็ดร่วนเหนียว และชุดน้ำพอง

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อดินความเหมาะสม/คุณภาพ/การใช้ประโยชน์ของดิน

เนื้อดิน	ชุดดิน	บริเวณที่พบ	ความเหมาะสม	การใช้ประโยชน์ในปัจจุบัน
เนื้อดินที่ลักษณะร่วนปนทรายและทรายปนร่วน มีจุดสีแดงปนเหลือง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	ชุดดินร้อยเอ็ด	พบอยู่ทุกหมู่บ้าน	เหมาะกับการทำนา	ทำนา
ดินร่วนปนทรายมีสีน้ำตาลปนเทาหรือน้ำตาลเข้ม ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ	ชุดดินโคราช	หมู่ 1,3,19,4,8,20, 16,10,15,5	เหมาะแก่การปลูกพืชไร่และไม้ผล	ปลูกไม้ผล เลี้ยงสัตว์
เหมือนดินร้อยเอ็ดแต่เป็นสีเทาอ่อนมีชั้นของสีลาแดงจะพบดินลูกรัง	ชุดดินร้อยเอ็ดกับดินอื่น	พบบริเวณหมู่ที่ 7,8,9	ทำนา	ทำนา
เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายสีน้ำตาลอ่อนระบายน้ำเร็ว มักมีน้ำขังเหมาะแก่การปลูกข้าว	ชุดดินร้อยเอ็ดร่วนเหนียว	พบบริเวณหมู่ที่ 1,7,13,14	เหมาะในการปลูกพืชไร่	ทำนา
เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือทรายหน้าดินเป็นสีน้ำตาลอุ้มน้ำน้อย	ชุดดินน้ำพอง	พบบริเวณหมู่ที่ 8	ปล่อยให้เป็นป่า	ป่า และ ไร่

แผนที่แสดงชุดดินต.ศรีสุข

- ดินชุดร่อยเอ็ด
- ดินชุดโคราช
- ดินชุดร่อยเอ็ดกับดินอัน
- ดินชุดร่อยเอ็ดร่วนเหนียว
- ดินชุดน้ำพอง

สาธารณูปโภค

ประปา ตำบลศรีสุขมีประปาใช้ครบทุกหมู่บ้านโดยได้แยกเป็นดังนี้

ใช้น้ำผิวดิน (หนองน้ำ) มี หมู่ 1,3,4,5,6,8,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,22,23

มีน้ำเพียงพอตลอดปี แต่น้ำยังไม่สะอาดนัก

ใช้น้ำใต้ดิน มีหมู่ที่ 2, 7, 9, 21

ไฟฟ้า มีการใช้ไฟฟ้าครบทุกหมู่บ้านแต่เกษตรกร มีความต้องการนำไฟฟ้าไปใช้ในการเกษตรตามไร่นา

โทรศัพท์ มีโทรศัพท์สาธารณะ ทุกหมู่บ้าน

ภัยธรรมชาติ

ฝนแล้ง ในปีไหนที่ฝนทิ้งช่วงในฤดูฝนจะทำให้แห้งแล้งทุกหมู่บ้านเพราะยังขาดน้ำเพื่อการเกษตร และมีพื้นที่แห้งแล้งซ้ำซาก 2,500 ไร่

น้ำท่วม ถ้าฝนตกติดต่อกันหลายวันจะทำให้ระบายน้ำไม่ทันเกิดภัยน้ำท่วม มีพื้นที่น้ำท่วมประมาณ 1,500 ไร่

1.2 ข้อมูลชีวภาพ

การปลูกพืช พืชต่างๆ ที่ปลูกในเขตพื้นที่ตำบลศรีสุข ได้แก่ ข้าว ไม้ผล หนุ่ยเลียงสัตว์ เห็ดฟาง และพืชผักต่างๆ

ตารางที่ 6 แสดงการปลูกพืช พันธุ์พืช และพื้นที่ปลูกพืชที่สำคัญ

ที่	ชนิดพืช	ชื่อพันธุ์	พื้นที่ปลูก (ไร่)	แหล่งปลูก	หมายเหตุ
1	ข้าว	ก.ข.6 ,ก.ข.15,ขาวดอกมะลิ 105	23,390	ทุกหมู่บ้าน	-
2	ไม้ผล	มะม่วงอกร่อง เขียวเสวย, กล้วยน้ำว้า	200	ทุกหมู่บ้าน	ปลูกเป็นไร่นาสวนผสมและตามสวนหลังบ้าน
3	เห็ดฟาง	เห็ดฟาง	200	ทุกหมู่บ้าน	ทั้งปลูกในโรงเรือนและแบบกองเดี่ยว
4	ทุ่งหนุ่ยเลียงสัตว์	ขน, กนิ, ถั่วต่างๆ และแพงโกลา	200	หมู่ที่ 3,19,4,7,8,10	
5	พืชผักต่างๆ	กวางตุ้ง, ถั่วฝักยาว, ฝักบัว, พริกชี้หนู		ทุกหมู่บ้าน	
6	ยางพารา	อาร์ 600		หมู่ที่ 3,19,8	

การเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ 7 แสดงการเลี้ยงสัตว์, พันธุ์สัตว์ ตำบลศรีสุข

ที่	ชนิดสัตว์	ชื่อพันธุ์	จำนวน (ตัว)		สถานที่เลี้ยง	หมายเหตุ
			ครีวเรือน	ตัว		
1	โคเนื้อ	พื้นเมืองและลูกผสม อเมริกันบราห์มันและ ฮินดูบราซิล	400	1136	ทุกหมู่บ้าน	
2	โคนม	แบล็ค-ไวท์	20	429	ม.3,4,7,15,19	
3.	กระบือ	พันธุ์พื้นเมือง	243	813	ทุกหมู่บ้าน	
4.	สุกร	ลูกผสมสามสายเลือด	200	700	ทุกหมู่บ้าน	
5	ไก่เนื้อ	พันธุ์พื้นเมือง	975	19,494	ทุกหมู่บ้าน	
6	เป็ดเทศ	พันธุ์พื้นเมือง	220	2,351	ทุกหมู่บ้าน	

ที่มา ปศุสัตว์อำเภอกันทรวิชัย

การใช้ที่ดิน

พื้นที่ตำบลศรีสุขส่วนใหญ่ ใช้ในการทำนา จะมีไม้ผลบ้าง และเพาะเห็ดหลังการทำนา (ตามตารางที่ 6)

ระบบการผลิต

ตารางที่ 8 แสดงระบบการผลิตพืช – สัตว์

ชนิดพืช/ การผลิต	วิธีการผลิต	ระยะเวลา	การใช้แรงงาน	หมายเหตุ
ข้าว	นาดำ-นาหว่าน	พ.ค.-พ.ย.	-แรงงานในครัวเรือน - จ้างแรงงาน	-
ไม้ผล	ปลูกเป็นสวนหลังบ้านและหัวไร่ ปลายนา	ตลอดปี	- จ้างแรงงาน - แรงงานในครัวเรือน	-
เห็ดฟาง	แบบเรือนโรง ,หลังทำนาแบบกอง เตี้ยใช้กากมันสำปะหลัง	ตลอดปี	- แรงงานในครัวเรือน	-
พืชผัก	ปลูกตามหัวไร่ปลายนา	ตลอดปี	- แรงงานในครัวเรือน	-
แปลงหญ้า	หว่านบนแปลงบนที่สูง	ตลอดปี	- แรงงานในครัวเรือน	-
โค – กระบือ	เลี้ยงเพื่อใช้แรงงานและจำหน่าย โดยอาศัยหญ้าจากธรรมชาติ	ตลอดปี	- แรงงานในครัวเรือน	-
สุกร	เลี้ยงเพื่อผลิตลูกและขุนจำหน่าย โดยใช้รำผสมหัวอาหาร	ตลอดปี	- แรงงานในครัวเรือน	-
สัตว์ปีก	เลี้ยงเพื่อบริโภคและจำหน่ายใน ครัวเรือน	ตลอดปี	- แรงงานในครัวเรือน	-

ข้อมูลการผลิต	ข้าว	ไม้ผล	เห็ดฟาง	พืชผัก	โคเนื้อ	โคนม	กระบือ	สุกร	เป็ดไก่
4. การใช้ปุ๋ย									
- ปุ๋ยชีวภาพ	/	-	-	-	-	-	-	-	-
- ปุ๋ยคอก	/	/	/	/	-	-	-	-	-
- ปุ๋ยเคมี	/	/	/	/	-	-	-	-	-
5. การใช้สารเคมี	-	-	-	-	/	-	-	-	-
6. การใช้แรงงาน									
- ในครัวเรือน	/	/	/	/	/	/	/	/	/
- จ้างบางส่วน	/	-	-	-	-	-	-	-	-
7. การผลิต									
- จำหน่าย	/	-	/	/	/	/	/	/	/
- บริโภค	/	/	/	/	/	/	/	-	-

ปริมาณผลผลิต

ตารางที่ 11 แสดงปริมาณผลผลิตจากพืชและสัตว์

ชนิดพืช	พื้นที่ / จำนวน	ผลผลิตเฉลี่ย	ผลผลิตรวม	หมายเหตุ
1. ข้าว	25686.75 ไร่	415 กก./ไร่	10659.7 ตัน	
2. ไม้ผล	150 ไร่	500 กก./ไร่	75 ตัน	รวม ไม้ผลทุกชนิด
3. พืชผัก	25 ไร่	700 กก./ไร่	17.5 ตัน	รวม พืชผักทุกชนิด
4. เห็ดฟาง	100 ไร่	1,000 กก./ไร่	100 ตัน	
5. ยางพารา	45 ไร่	130 กก./ไร่	5.85 ตัน	
6. โคเนื้อ	1136 ไร่	-	1136 ตัว	
7. โคนม	429 ตัว	1,795 กก./ตัว	-	
8. กระบือ	813 ตัว	-	813 ตัว	
9. สุกร	700 ตัว	-	700 ตัว	
10. ไก่เนื้อ	19,494 ตัว	-	19,494 ตัว	
11. เป็ดเทศ	2,351 ตัว	-	2,351 ตัว	
12. ปลา	180 บ่อ	250 กก./บ่อ	45 ตัน	

1.3 ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ขนาดถือครองที่ดินและสิทธิในที่ดินทำกินจะแสดงในตารางที่ 2

จำนวนแรงงาน

แรงงานในภาคเกษตร ตำบลศรีสุข ส่วนใหญ่จะเป็นหัวหน้าครัวเรือนและแม่บ้าน ส่วนแรงงานวัยหนุ่มสาว จะไปทำงานต่างถิ่น จะเหลือก็เป็นส่วนน้อย เฉลี่ย 2 คน / ครัวเรือน

แรงงานเกษตรกร / รับจ้าง เมื่อเกษตรกรที่ว่างจากงานในครอบครัวจะไปรับจ้างเกษตรกรรายอื่น เช่น การทำนา เกี่ยวข้าว

รายได้— รายจ่ายของครัวเรือนในภาคเกษตร

ตารางที่ 12 แสดงรายได้— รายจ่ายต่อครัวเรือนต่อปี

ที่มาของรายได้ รายจ่าย	จำนวนครัวเรือนที่มี รายได้	รายได้/ไร่ (บาท)	รายจ่าย/ไร่ (บาท)	รายได้สุทธิ (บาท)
ในภาคเกษตร				
ข้าว	1,790	2,698	1,855	843
เห็ดฟาง	400	35,000	17,800	20,000
กระบือ	243	15,000	11,000	4,000
โคเนื้อ	376	20,000	15,000	5,000
โคนม	20	300,000	200,000	100,000

เป้าหมายของการทำฟาร์ม

เป้าหมายของการทำการเกษตรของ ตำบลศรีสุขมีลักษณะแตกต่างกันตามกิจกรรมดังนี้

1. ข้าวจะผลิตใช้เพื่อบริโภคเป็นหลักที่เหลือจากบริโภคแล้วค่อยจำหน่าย
2. พืชผัก ผลิตเพื่อบริโภค
3. ไม้ผลผลิตเพื่อบริโภค
4. สัตว์ปีกผลิตเพื่อบริโภคและจำหน่ายบางส่วน
5. สัตว์ใหญ่ผลิตเพื่อจำหน่าย
6. เห็ดฟางผลิตเพื่อจำหน่าย

สรุปแล้วเป้าหมายของการทำฟาร์มส่วนใหญ่เพื่อยังชีพและขายในส่วนที่เกิน

เทคนิคและวิธีการผลิต

แสดงในตารางที่ 10

สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรกลการเกษตร และปัจจัยการผลิต

ตารางที่ 13 แสดงสัตว์ใช้งาน และเครื่องจักรการเกษตร

หมู่ที่	กระบือ	รถไถ	เครื่องนวดข้าว	รถแทรกเตอร์	โรงสีข้าว	รถเกี่ยวนา
1	14	20	2	1	4	-
2	9	10	1	-	1	-
3	64	30	2	1	4	-
4	8	7	2	-	1	-
5	77	6	1	-	1	-
6	44	7	2	-	1	-
7	15	28	-	2	1	-
8	15	15	-	-	1	-
9	20	7	-	-	1	-
10	85	31	-	-	2	-
11	52	28	-	-	2	1
12	49	19	-	-	2	1
13	3	7	-	-	1	1
14	24	26	-	4	2	-
15	70	21	-	2	2	-
16	29	7	-	-	1	-
17	-	9	1	-	1	-
18	15	19	-	-	2	-
19	105	20	-	2	2	-
20	18	5	-	-	1	-
21	15	5	1	-	1	-
22	8	11	-	2	2	-
23	66	5	-	-	1	-
24	8	8	-	1	1	2
รวม	813	350	12	15	34	-
						-
						5

ผลผลิตเฉลี่ยรายและต้นทุนการผลิตพืชที่สำคัญ

ต้นทุนการผลิต(ข้าว)	บาท/ไร่	รายได้	บาท/ไร่
ค่าเมล็ดพันธุ์	300	ผลผลิตราคารวมรายได้กำไรสุทธิ	415กก./ไร่
ค่าเตรียมดิน	500		8.50 บาท
ค่าปุ๋ยเคมี	600		3527.5 บาท
ค่าสารเคมี	200		627.5 บาท
ค่าเก็บเกี่ยว	650		
ค่าขนส่ง	100		
แรงงาน	500		
อื่นๆ	50		
รวม	2,900		

ต้นทุนการผลิต(เห็ดฟาง)	บาท/ไร่	รายได้	บาท/ไร่
ค่าเตรียมดิน	300	ผลผลิตราคากำไรสุทธิ	
ค่าเชื้อเห็ด	1,000		1,000 กก./ไร่
ปุ๋ยคอก	500		25 บาท/ไร่
ปุ๋ยเคมี	100		25,000 บาท
อาหารเสริม	500		
เปลือกมันสำปะหลัง	3,000		
ผ้าพลาสติก	1,000		
ไม้ไผ่	300		
อื่นๆ	500		
รวม	7,200		

การรวมกลุ่มองค์กรต่างๆ ภายในตำบล

- กลุ่มเกษตรกรทำนา สมาชิก 101 คน ดำเนินธุรกิจหาปัจจัยการผลิต เช่นปุ๋ยเคมีบริการแก่สมาชิก มี นายชวน ภูแก้ว เป็นประธาน
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มี 2 กลุ่ม หมู่ที่ 3 และหมู่ที่ 10 ทำกิจกรรมการแปรรูป ทอผ้า และดอกไม้ประดิษฐ์
- กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต มีทุกหมู่บ้าน ดำเนินการบริการด้านทุนหมุนเวียน

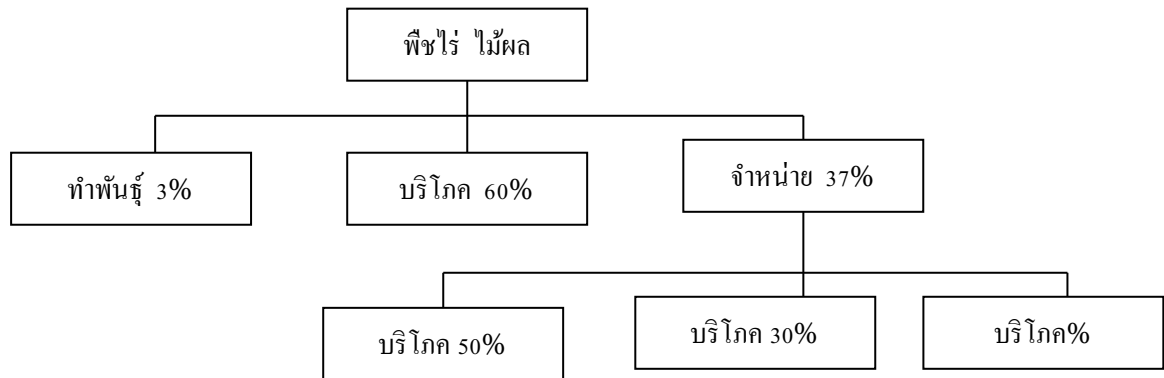
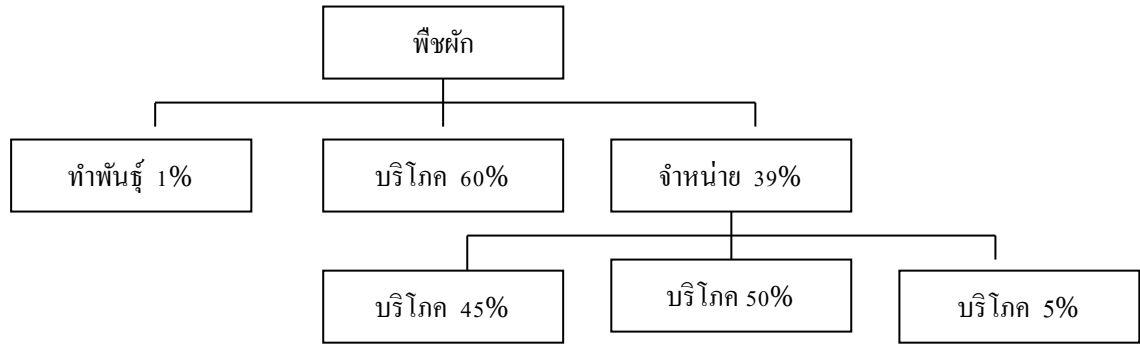
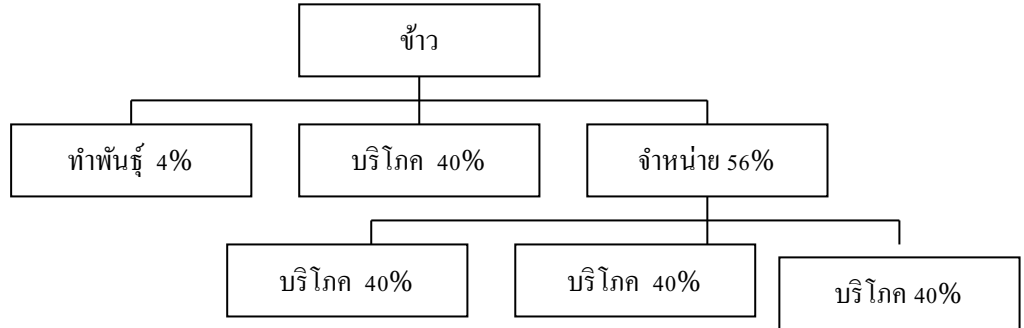
แหล่งสินเชื่อ	จำนวนเป็นหนี้ (ครัวเรือน)	ร้อยละของครัวเรือน เกษตรกร	เฉลี่ย / ครัวเรือน (บาท)
1. ธ.ก.ส./สหกรณ์ การเกษตร	1,342	75	22,500
2. ธนาคารพาณิชย์	120	7	50,000
3. กลุ่มออมทรัพย์	670	37	2,000
4. นายทุนหมู่บ้าน	358	20	15,000

หมายเหตุ บางครอบครัวอาจเป็นหนี้หลายแห่งก็ได้

1.4 การตลาด

รายการ		แหล่งที่เกษตรกรนิยมไปซื้อ			แหล่งที่เกษตรกรนิยมไปขาย			หมายเหตุ
		อันดับ1	อันดับ2	อันดับ3	อันดับ1	อันดับ2	อันดับ3	
พืช	-ข้าว	อำเภอ	หมู่บ้าน	จังหวัด	ตลาดนัด	อำเภอ	หมู่บ้าน	
	-พืชผัก ต่างๆ	อำเภอ	หมู่บ้าน	จังหวัด	หมู่บ้าน	อำเภอ	พ่อค้าเร่	
	-พืชไร่	จังหวัด	อำเภอ	พ่อค้าเร่	ตลาด กลาง	พ่อค้าเร่	หมู่บ้าน	
สัตว์	-โคเนื้อ	ตลาดนัด	อำเภอ	-	ตลาด	หมู่บ้าน	-	
	-โคนม	จังหวัด	หมู่บ้าน	-	อำเภอ	-	-	
	-กระบือ	หมู่บ้าน	ตลาดนัด	-	หมู่บ้าน	พ่อค้าเร่	-	
	-สุกร	หมู่บ้าน	จังหวัด	-	หมู่บ้าน	พ่อค้าเร่	-	
ประมง	-ปลา	จังหวัด	พ่อค้าเร่	-	พ่อค้าเร่	อำเภอ	หมู่บ้าน	

ข้อมูลด้านการตลาด

1.5 ข้อมูลด้านสังคม

ประวัติความเป็นมาของสมาชิกในชุมชนและรูปแบบการตั้งถิ่นฐาน

ตำบลศรีสุข แยกจากตำบลโคกพระ เมื่อปี 2522 แยกออกมาเป็นตำบลศรีสุข ซึ่งมี

นาย บุญศรี จอมคำสิงห์ เป็นกำนัน เดิมสมาชิกอพยพมาจากจังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ และร้อยเอ็ด ปัจจุบัน มี 24 หมู่บ้าน

ลักษณะชุมชน

การตั้งถิ่นฐาน จะรวมกันเป็นกระจุกในหมู่บ้าน และมีพื้นที่การเกษตรรอบๆ หมู่บ้าน มีครัวเรือนทั้งหมด 1,878 ครัวเรือน ประชากร ทั้งหมด 7,756 คน และอยู่ในวัยแรงงาน 4,138 คน โดยเฉลี่ย วัยแรงงาน ต่อครัวเรือน เท่ากับ 3 คน มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน 31.5 เปอร์เซ็นต์ ส่วนใหญ่ไปทำงานกรุงเทพ

ขนบธรรมเนียมประเพณี,พิธีกรรม,อิทธิพลทางความคิด

ตำบลศรีสุข จะมีกิจกรรมประเพณีร่วมกันทุกเดือน ที่เรียกว่าประเพณี 12 เดือน (ฮีต 12) นอกจากประเพณี 12 เดือนแล้ว ประเพณีที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรที่สำคัญได้แก่

-ประเพณีแรกนา ชาวบ้านจะทำไปพร้อมๆ กับวันพืชมงคลในเดือน พ.ค. โดยจะทำการไถเป็นแรกนาเอาฤกษ์งามยามดี ส่วนมากจะทำประมาณ 1 งาน

- ประเพณีบุญเบิกฟ้า ตรงกับ วันขึ้น 3 ค่ำเดือน 3 ของทุกปี เกษตรกรจะนำปุ๋ยคอกที่ตนเองมีอยู่ ไปใส่ในไร่นา ซึ่งถือว่าเป็นวันดี ในบางหมู่บ้านจะมีการเสี่ยงทาย ว่าปีนี้จะให้ฝนตกต้องตามฤดูกาลหรือไม่ เมื่อเสี่ยงทายเสร็จก็จะนำปุ๋ยคอกไปใส่นาดตนเอง เป็นการส่งเสริมปรับปรุงดิน โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2532 เป็นต้นมา เรียกว่า ประเพณีบุญเบิกฟ้า

- การศึกษา สถานศึกษาประกอบด้วย โรงเรียนประถมศึกษา 5 แห่ง โรงเรียนมัธยม 2 แห่ง ผู้จบการศึกษาและไม่ได้เรียน 30 % ร้อยละ 30 ที่ได้ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

ผู้นำ

1. นายทองล้วน เหล่าทา กำนันตำบลศรีสุข หมู่ที่ 23
2. นายวิเชียร แก้วน้อย ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 1
3. นายบรรจง สกลหล้า ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 2
4. นายวงศกร ภูมิประหมั่น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3
5. นายสุพิช เทียงธรรม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4
6. นายสุนันท์ พลเสน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5
7. นายบุญเพ็ง แสนสะดี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6
8. นายสมควร อ่อนโพธา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7
9. นายสิทธิพร ไชยบุคดี ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8
10. นายสุพจน์ เหล่ามาลา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 9
11. นายสุภาพ บรรณกิจ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 10
12. นายสุพจน์ ภูพานไร่ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 11
13. นางละออง ศรีประทุม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 12
14. นายเปรม สีละวัน ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 13
15. นายแปลงศักดิ์ โคตรมูล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 14
16. นายธงชัย หาญเสนา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 15
17. นายบุญเลิศ ภูแม่น้ำ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 16
18. นายสนอง คำควร ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 17
19. นายคำบุญ พลศิริ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 18
20. นายบรรพต ภูตายาว ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 19
21. นางสาวฤดี บุตรแวง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 20
22. นายประจวบ วงษ์รักษา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 21
23. นายทองล้วน เหล่าทา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 23
24. นายเทียว มีโชติ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 24

ผู้นำด้านการบริหาร

1. นายชัย เหล่าชัย นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศรีสุข หมู่ที่ 15
2. นายสมชาย เหล่าพล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่ที่ 10

ผู้นำกลุ่ม

1. นาย เข้ม พลเดช ประธานกลุ่มเกษตรกรทำนาศรีสุข หมู่ที่ 14
2. นางคิ้ว อภัยโคตร ประธานกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร หมู่ที่ 3
3. นางสาวฤดี บุตรเวง ประธานกลุ่มเพาะเห็ดฟาง

ผู้นำธรรมชาติ

1. นายคำแสน เหล่าไชย หมู่ที่ 1, 3, 14, 17, 18, 22, 24
2. นายเสถียร ภูดินแดน หมู่ที่ 10, 11, 12, 15

ผู้นำทางศาสนา

หลวงพ่อสิงห์วัดศรีสุข ซึ่งเป็นพระที่ชาวบ้านทั้งหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอให้ความเคารพนับถือมาก อยู่หมู่ที่ 3

บทที่ 2

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลศรีสุข

ปัญหาของชุมชน

ปัญหาต่างๆ ที่ได้รับการจัดเวทีชุมชนของหมู่บ้าน เรียงลำดับความสำคัญดังนี้

กายภาพ	ชีวภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม
1. แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1. ผลผลิต 2. โรคแมลงศัตรูข้าว	1. ขาดอาชีพหลังการทำนา	1. ภาวะหนี้สินมาก
2. ดินเสื่อมคุณภาพ		2. ราคาผลผลิตไม่คงที่	2. การรวมกลุ่มการผลิตน้อย
3. ดินเค็ม		3. ขาดเงินทุน	3. ขาดความรู้ในการจัดการด้านอาชีพ
4. ไฟฟ้าเพื่อการเกษตร		4. ขาดความรู้ด้านการตลาด	
5. ภัยธรรมชาติ		5. ต้นทุนในการผลิตสูง	

ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชน

ลำดับ	ปัญหา	ผลกระทบ	การแก้ไขปัญหา	
			แก้ไขเอง	ต้องการรับความช่วยเหลือ
1.	ขาดแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	1,790	-	/
2.	ดินขาดความอุดมสมบูรณ์	1,500	/	/
3.	ผลผลิตตกต่ำ	1,000	-	/
4.	ราคาผลผลิตตกต่ำ	1,000	/	/
5.	ขาดอาชีพเสริมหลังการทำนา	900	/	/
6.	ต้นทุนการผลิตทางการเกษตรสูง	800	/	-
7.	ภาวะหนี้สิน	800	/	/
8.	การรวมกลุ่มผลิตมีน้อย	600	/	-
9.	การอพยพแรงงาน	500	/	-
10.	ขาดความรู้ด้านการตลาด	500	/	/

2.1 ศักยภาพของชุมชน

คน

- ผู้นำมีความรู้ความสามารถเสียสละรับผิดชอบและมีความโปร่งใสในการทำงาน
- ชาวบ้าน ส่วนใหญ่ยึดมั่นในขนบธรรมเนียมประเพณี และเชื่อฟังผู้นำ

ทรัพยากร

- แหล่งน้ำ ตำบลศรีสุขไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร มีหนองน้ำสาธารณะ 18 แห่ง ใช้เป็นระบบประปาหมู่บ้าน
- ดิน ส่วนมากเป็นดินร่วนปนทราย ปรับปรุงบำรุงดินได้โดยการไถกลบและหว่านปุ๋ยสด ส่วนที่ค่อนข้างเป็นที่เลี้ยงสัตว์
- ป่าทำเลสาธารณะ แม้ว่าโดยส่วนมากป่าจะถูกทำลาย แต่ชุมชนก็ยังรักษาป่าไว้ได้เพื่อประโยชน์ส่วนรวม เช่น ดอนตาปู่

กลุ่มองค์กร — กองทุน

1. กลุ่มเกษตรกรทำนาศรีสุขเป็นกลุ่มเกษตรกรที่เข้มแข็งมีการดำเนินธุรกิจ เช่น หาเมล็ดพันธุ์ข้าว และปุ๋ยเคมี บริการแก่สมาชิก
2. กลุ่มทอผ้าและตัดเย็บบ้านลาดเป็นหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์
3. กองทุนด้านการเกษตร 3 กองทุน
4. กองทุนเงินล้าน
5. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตรทุกหมู่บ้าน

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ตั้งอยู่ที่ อ.บ.ต. ขนาดอาคารกว้าง 6 เมตร ยาว 5 เมตร ใช้งบประมาณในการก่อสร้าง จาก อ.บ.ต. เป็นเงิน 150,000 บาท เป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ของเกษตรกร เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรที่มีอยู่ภายในตำบล

2.2 วิสัยทัศน์ของตำบล

ฝันของบุคคล

- อยากมีรายได้พออยู่พอกินไม่มีหนี้สิน
- มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- มีแหล่งเงินทุนในหมู่บ้านที่สามารถผ่อนชำระในระยะยาว
- อยากมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอในไร่นา

ฝันของชุมชน

- อยากให้เกษตรกรมีผลผลิตข้าวสูง
- รวมกลุ่มการผลิต การเก็บและการตลาด
- ทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์สิ่งแวดล้อมดี สังคมมีความสุข
- มีแหล่งน้ำ
- มีตลาดรับรอง
- ขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตร

ฝันที่เป็นไปได้

- จัดทำแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร โดยใช้เงินเชื่อจาก ธ.ก.ส. หรือกองทุนเงินล้านหรือแหล่งเงินทุนอื่นๆ
- จัดทำไร่นาสวนผสมหรือเกษตรผสมผสานทำให้มีอาหารบริโภคเพิ่มมากขึ้นเป็นการลดรายจ่าย เพิ่มรายได้จากผลผลิตที่เหลือทิ้งยังเป็นการลดปัญหาการว่างงานได้
- การรวมกลุ่มกิจกรรมการผลิตและได้เสวนากันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น
- ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม
- ทำเกษตรแบบพอเพียง

2.3 สัเคราะห์ข้อมูล

ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

การประกอบอาชีพของชุมชนในอดีตจะประกอบอาชีพการทำนา รองลงมาเป็นการเลี้ยงสัตว์ และพืชผัก ไม้ผล ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โดยใช้แรงงานในครอบครัว ใช้แรงงานสัตว์ การใช้สารเคมี ไม่มี เป็นการผลิตโดยอาศัยปัจจัยที่มีอยู่ในครอบครัว

ปัจจุบันการประกอบอาชีพหลักก็ยังคงเป็นการทำนา รองลงมาเป็นการเลี้ยงสัตว์ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การปลูกไม้ผล และการปลูกพืชผักบ้างในบางราย จุดประสงค์ของการผลิตส่วนใหญ่จะเน้นเพื่อจำหน่าย และแบ่งไว้บริโภคมีการจ้างแรงงาน การใช้เครื่องจักรกลการเกษตร และใช้สารเคมีต่างๆ เช่น ปุ๋ยเคมี ปัจจัยการผลิตส่วนมากจะมาจากภายนอกจะใช้เวลาในการผลิตน้อย เนื่องจากมีการจ้างแรงงาน ฉะนั้นต้นทุนในการผลิตจึงสูง

ลักษณะการผลิต , เทคนิค , ระบบ

การผลิตในอดีต ปัจจุบัน มีความแตกต่าง กันมากพอสรุปได้ดังตารางต่อไปนี้

ชนิด	ข้อมูลการผลิต	อดีต	ปัจจุบัน	หมายเหตุ
ข้าว	เตรียมพื้นที่	-ใช้แรงงานสัตว์ 10%	-ใช้แรงงานสัตว์ 5% -ใช้เครื่องจักรกล95%	
	พันธุ์	- พันธุ์พื้นเมือง 100%	-ใช้พันธุ์ส่งเสริม100%	
	แหล่งพันธุ์	- ผลิตพันธุ์เอง 100 %	-จากทางราชการ30% -ผลิตเอง 70 %	
	การใช้ปุ๋ย	-ใช้ปุ๋ยคอก 30 % - ไม่ใช้ 70 %	-ใช้ปุ๋ยเคมี 100%	
	การใช้สารเคมี	- ไม่ใช้ 100%	-ใช้ในส่วนที่มีปัญหา	
	แรงงาน	-ใช้แรงงานในครอบครัว และลงแขก 100 %	-จ้างแรงงาน 80% -ใช้แรงงานใน ครอบครัว20%	
ข้าว	ระยะเวลาการผลิต	-ปักดำ 1-2 เดือน -เก็บเกี่ยว 1 เดือน	-ปักดำ 3-5 วัน -เก็บเกี่ยว 3-7 วัน	
	วัตถุประสงค์การผลิต	- บริโภค 70% - จำหน่าย 30 %	- บริโภค 30% -จำหน่าย 70%	

ชนิด	ข้อมูลการผลิต	อดีต	ปัจจุบัน	หมายเหตุ
โค-กระบือ	พันธุ์	-พันธุ์พื้นเมือง100%	-พันธุ์พื้นเมือง 70 % -พันธุ์ส่งเสริม 30 %	
	อาหาร	- จากธรรมชาติ 100 %	-จากธรรมชาติ 80% -ปลูกหญ้า 20%	
	วัตถุประสงค์ ของการเลี้ยง	- ใช้แรงงาน 80 % -จำหน่าย 20%	-ใช้แรงงาน 5% -จำหน่าย 95%	
พืชผัก	เตรียมพื้นที่	-ใช้แรงงานสัตว์ 80% -แรงงานคน 20%	-ใช้เครื่องจักรกล 80% -แรงงานคน 20%	
	ขยายพันธุ์	-เก็บพันธุ์เอง 100%	-เก็บพันธุ์เอง 20% -ซื้อจากแหล่งพันธุ์ 80%	
	การใช้ปุ๋ย	-ใช้ปุ๋ยคอก 100%	-ใช้ปุ๋ยคอก 50 % -ใช้ปุ๋ยเคมี 50 %	
	การใช้สารเคมี	-ไม่ใช้ 100%	-ใช้สารเคมี 80 % -ใช้สมุนไพร 20%	
	วัตถุประสงค์ การผลิต	-บริโภคในครัวเรือน และแบ่งญาติพี่น้อง 100%	-บริโภคในครัวเรือน 80% -จำหน่าย 20%	
หม่อน-ไหม	พันธุ์	- พื้นเมือง 100%	-พันธุ์ส่งเสริม70% -พันธุ์พื้น 30%	
	ห้องเลี้ยงไหม	- ไม่มี 100%	-ห้องแบบประหยัด	
	การสาวไหม	- ใช้มือ 100%	-ใช้มือ100%	
	วัตถุประสงค์ การเลี้ยง	- ทอผ้า 100%	-ทอผ้า 50% -ขายเส้นไหม 50 %	

ชนิด	ข้อมูลการผลิต	อดีต	ปัจจุบัน	หมายเหตุ
------	---------------	------	----------	----------

ไม้ผล	การเตรียมหลุม	-ไม่มีการเตรียมหลุม	- ถูกหลักวิชาการ30% -ไม่เตรียมหลุม 70 %	
	พันธุ์	-พันธุ์พื้นเมือง 100%	-ใช้พันธุ์ส่งเสริม 100%	
	การขยายพันธุ์	-เพาะเมล็ด 100%	-เพาะเมล็ด30% -ตอน ทาบกิ่ง ปักชำ70%	
	การใช้ปุ๋ย	-ใช้ปุ๋ยคอก 100%	-ใช้ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยเคมี 100%	
	การใช้สารเคมี ป้องกันกำจัดโรค แมลง	-ไม่ใช้ 100%	-ไม่ใช้90 % -ใช้ 10 %	
	ลักษณะการปลูก	-ปลูกไม่เป็น แถว ครอบครวละ3-5 ต้น	-ปลูกเป็นแปลง 5% -ปลูกครอบครวละ3-5ต้น 95%	
	วัตถุประสงค์การ ผลิต	-เพื่อบริโภค100%	-เพื่อบริโภค 95% -เพื่อจำหน่าย 5 %	
ไม้	พันธุ์	-พันธุ์พื้นเมือง	-พันธุ์พื้นเมือง 80% -ลูกผสม 20%	
	การให้อาหาร	-ใช้เศษอาหารจาก ครัวเรือน	-ใช้ปลายข้าว80% -ใช้อาหารผสมจากโรงงาน	
	ลักษณะคอก	-ได้ถุนบ้านหรืออยู่ ฉาง100%	-สร้างคอกเป็นเอกเทศ40% -สร้างคอกได้ยุ่งฉางข้าว60%	
	การใช้วัคซีน	-ไม่มีการให้วัคซีน	-มีการให้วัคซีนแต่ไม่ครบ 100%	
	วัตถุประสงค์การ เลี้ยง	-บริโภคในครัวเรือน 100 %	-บริโภคในครัวเรือน70% -จำหน่าย 30%	

ปัจจัยเงื่อนไขในการผลิต , ผลตอบแทนที่ได้

การผลิตที่จะให้ได้ผลผลิตที่คุ้มทุนและมีผลกำไรต้องมีปัจจัยและเงื่อนไขดังนี้

ตารางแสดง ปัจจัยเงื่อนไข และผลตอบแทนที่ได้

ชนิด	ปัจจัยเงื่อนไขในการผลิต	ผลตอบแทน
ข้าว	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้พันธุ์ดี 2. ปรับปรุงดินโดยไถกลบตอซังและใช้ปุ๋ยพืชสดและปุ๋ยชีวภาพทุกปี 3. ใช้ปุ๋ยเคมีตามระยะเวลา 4. ปลูกระยะเวลาที่เหมาะสม 5. มีแหล่งน้ำสำรองไว้ในระยะฝนทิ้งช่วง 6. เก็บเกี่ยวระยะที่เหมาะสม 	ผลผลิต 450-600 กก./ไร่
มันสำปะหลัง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้พันธุ์ดีเช่น ระยอง5, เกษตรศาสตร์50 2. ปรับปรุงบำรุงดินโดยใช้ปุ๋ยพืชสด, ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยชีวภาพ 3. ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 อัตรา 50กก/ไร่ โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง 4. ปลูกระยะต้นฤดูฝนและปลายฤดูฝน 5. กำจัดวัชพืชหลังปลูก 1 เดือน 6. เก็บเกี่ยวเมื่ออายุได้ 10 เดือน 	ผลผลิต 2,500-3,500 กก/ไร่

ชนิด	ปัจจัยเงื่อนไขในการผลิต	ผลตอบแทน
------	-------------------------	----------

หม่อน	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้พันธุ์ดี เช่นบร.60 นม.60 2. ปลูกเป็นแถวและขรื่อง 3. ใช้ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก,ปุ๋ยชีวภาพ 4. ใช้ปุ๋ยเคมี 15-15-15 5. ตัดแต่งทุกปีตามระยะเวลา 	ผลผลิต 2,000-2,500 กก./ไร่
ไหม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้พันธุ์จากห้องเลี้ยงไหมวัยอ่อน 2. ต้องมีห้องเลี้ยงไหม 3. ต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ทุกชนิดหลังจากการเลี้ยงแต่ละรุ่น 4. ไม่ใช้อุปกรณ์ร่วมกับอย่างอื่น 5. ต้องมีแปลงหม่อนให้เหมาะสมกับจำนวนไหมที่เลี้ยง 6. ต้องมีการใช้สารเคมีในการป้องกันโรคของหม่อน-ไหม 	<p>-หม่อนไหมจะไม่มีโรค</p> <p>-น้ำหนักรังไหมดี</p> <p>-จะได้เส้นไหมประมาณ 2 กก./แผ่น</p>
โค-กระบือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. คัดเลือกพันธุ์ที่มีลักษณะดี 2. การผสมพันธุ์ควรใช้พันธุ์ทางราชการและพันธุ์ที่ดีจากท้องถิ่น 3. มีแปลงหญ้าที่มีคุณภาพ 4. ต้องมีเกลือแร่เสริม 5. ให้วัคซีนและกำจัดพยาธิตามระยะเวลาที่กำหนด 6. ฤดูแล้งต้องนำฟางปรุงแต่งทดแทนหญ้า 7. คอกต้องสะอาดอากาศดี 	-ได้ โค-กระบือที่ สมบูรณ์แข็งแรงรูปร่างเหมาะสมขายได้ราคาสูง

ชนิด	ปัจจัยเงื่อนไขในการผลิต	ผลตอบแทน
------	-------------------------	----------

<p>สัตว์ปีก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. คัดพันธุ์ดีหรือซื้อจากแหล่งพันธุ์ดี 2. ให้อาหารที่มีโปรตีนหรืออาหารผสม 3. ให้วัคซีนป้องกันโรคตามระยะเวลาที่กำหนด 4. กำจัดพยาธิภายนอกภายใน 5. อุปกรณ์รางน้ำ+อาหารต้องสะอาด 6. สร้างคอกให้เหมาะสม 	<p>-จะป้องกันโรคระบาดได้</p> <p>-ใช้ระยะเวลาเลี้ยงสั้น</p> <p>-ได้สัตว์ปีกที่มีคุณภาพ</p>
<p>พืชผัก</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปรับปรุงบำรุงดิน 2. ซื้อเมล็ดพันธุ์จากแหล่งที่เชื่อถือได้ 3. น้ำต้องเพียงพอ 4. มีการใช้ปุ๋ยชีวภาพและสมุนไพรป้องกันกำจัดแมลง 5. ต้องทราบปริมาณความต้องการของตลาด 6. ต้องคำนวณหาระยะเวลาที่ราคาผักในตลาดสูง 7. รวมกลุ่มการผลิต 8. ใช้ปุ๋ยเคมี 15-15-15 	<p>-ได้บริโภคผักที่ปลอดภัยจากสารเคมี</p> <p>-ลดปัญหาเรื่องราคา</p>
<p>ไม้ผล</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เตรียมหลุมให้ดี 2. ใช้พันธุ์ดีจากแหล่งเชื่อถือได้ 3. ใช้ปุ๋ยอินทรีย์+ปุ๋ยเคมีทุกปี 4. ตัดแต่งกิ่งหลังจากเก็บผลผลิต 5. รวมกลุ่มการผลิต 6. ต้องให้น้ำในฤดูแล้ง 7. ใช้สารสมุนไพรป้องกันแมลง 	<p>-ผลผลิตสูง</p> <p>-โรคแมลงรบกวนน้อย</p> <p>-ถ้ารวมกลุ่มจะลดปัญหาเรื่องตลาด</p>

กลยุทธ์ทางเลือก

ทางเลือก	กลยุทธ์/กิจกรรม	ต้นทุน	ผลตอบแทน
1. ไร่นาสวนผสมตาม แนวทฤษฎีใหม่	1.จัดทำแหล่งน้ำให้ เพียงพอกับพื้นที่ 30 % 2.ปรับปรุงพื้นที่ให้ เหมาะสม 3.ปลูกพืชผัก, ไม้ผล 30% 4.ทำนา 30% 5.ที่อาศัย, คอกสัตว์ และที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ 10%	<u>ปีที่ 1</u> 1. จัดทำแหล่งน้ำเงิน 36,000 บาท 2. ปรับปรุงพื้นที่ 10,000 บาท 3. ค่าพันธุ์พืช+สัตว์ 3,000 บาท 4. ค่าแรง 3,000 บาท 5. อื่นๆ 5,000 บาท รวม 57,000 บาท	<u>ปีที่ 1</u> จะมีรายได้จากการขาย ข้าว พืชผัก ปลาและ สัตว์ปีก 20,000 บาท
		<u>ปีที่ 2</u> 1พันธุ์ผัก 300 บาท 2พันธุ์ปลา 1,000 บาท 3ค่าปุ๋ย 3,000 บาท 4ค่าแรง 3,000 บาท 5อื่นๆ 3,000 บาท รวม10,300 บาท	<u>ปีที่ 2</u> ขายข้าว พืชผัก ปลา และสัตว์ปีก 20,000 บาท
		<u>ปีที่ 3</u> จะเท่ากับปีที่ 2	<u>ปีที่ 3</u> 1.ขายข้าว, พืชผัก, ปลา และสัตว์ปีก 20,000 บาท 2.ขายไม้ผล1,000บาท
		<u>ปีที่ 4</u> เป็นต้นไปรายจ่าย เหมือนปีที่ 2,3	<u>ปีที่ 4</u> เป็นต้นไปจะมีรายได้ จากไม้ผลเพิ่มขึ้น เรื่อยๆ

ทางเลือก	กลยุทธ์/กิจกรรม	ต้นทุน	ผลตอบแทน
2.การผลิตมะม่วงนอกฤดู	ปีที่1 1.อบรมศึกษาดูงาน 2.เตรียมพื้นที่,หลุม 3.จัดหาพันธุ์และปลูกลง 4.ดูแลรักษาและใส่ปุ๋ย 5.ตัดแต่งกิ่ง	ปีที่1 1.ค่าอบรมศึกษาดูงาน 2,000 บาท 2. เตรียมพื้นที่ หลุม 800 บาท 3. ค่าพันธุ์ 625 บาท 4. ค่าปุ๋ยคอก+ปุ๋ยเคมี 250 บาท 5. ค่าสารเคมี 100 บาท รวม 3,775 บาท	ปีที่1 -
	ปีที่2 1.ดูแลรักษาและใส่ปุ๋ย 2.ตัดแต่งกิ่ง	ปีที่2 1.ค่าปุ๋ยคอก+ปุ๋ยเคมี 250 บาท 2.ค่าสารเคมี 100 บาท รวม 350 บาท	ปีที่2 -
	ปีที่3 1.ดูแลรักษาและใส่ปุ๋ย 2.ตัดแต่งกิ่ง	ปีที่3 1.ค่าปุ๋ยคอก+ปุ๋ยเคมี 500 บาท 2.ค่าสารเคมี 100 บาท รวม 600 บาท	ปีที่3 ขายมะม่วงในฤดูปกติ 1,000 บาท
	ปีที่4 1.ดูแลรักษาและใส่ปุ๋ย 2.ตัดแต่งกิ่ง 3.บังคับให้ออกดอก นอกฤดู	ปีที่4 1.ค่าปุ๋ยคอก+ปุ๋ยเคมี 500 บาท 2.ค่าสารเคมี 100 บาท 3.ค่าสารบังคับ 1,000 บาท รวม 1,600 บาท	ปีที่4 ขายมะม่วงนอกฤดูได้ 7,500 บาท
	ปีที่5 เป็นต้นไปจัดการ เหมือนปีที่ 4	ปีที่5 เหมือนปีที่ 4	ปีที่5 ขายในฤดูได้ 3,000 บาท
หมายเหตุ	จะทำการบังคับให้ออกดอกปีเว้นปีและผลผลิตจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ		

ทางเลือก	กลยุทธ์/กิจกรรม	ต้นทุน	ผลตอบแทน
3. การผลิตข้าว คุณภาพดี	1.ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ย คอก,ปุ๋ยชีวภาพ 2.จัดหาพันธุ์ดี 3.ปลูกระยะเวลาที่ เหมาะสม 4.สำรวจแปลงนา 5.ใส่ปุ๋ยตามช่วงการ เจริญเติบโต 6.เก็บเกี่ยวระยะ เหมาะสม 7.จำหน่ายให้กลุ่ม เกษตรกรเพื่อแปรรูป จำหน่าย 8.เป็นสมาชิกกลุ่ม เกษตรกรเพื่อจะได้รับการ ปันผล	1.เตรียมดิน 300 บาท 2.ค่าพันธุ์ 75 บาท 3.ค่าแรง 700 บาท 4.ค่าปุ๋ยอินทรีย์(ปุ๋ยพืช สด) 250 บาท 5.ค่าปุ๋ยเคมี 200 บาท 6.ค่านวด 68 บาท 7. ค่าขนส่ง 34 บาท 8 อื่นๆ 50 บาท รวม 1,677 บาท/ไร่	ผลผลิตต่อไร่ 500 กกๆละ 5.50 บาท รวม 2,750 บาท
4.จัดทำบ่อน้ำหรือบ่อ บาดาลเพื่อการเกษตร	-จัดทำบ่อน้ำหรือบ่อ บาดาลเพื่อนำน้ำมาใช้ ในการเกษตรช่วงขาด แคลนน้ำ	1.ค่าขุดบ่อ ลูกบาศก์ เมตรละ 12 บาท 2.ค่าขุดเจาะบ่อบาดาล บ่อละ 7,000 บาท	1.มีน้ำไว้ใช้ในการ การเกษตรในช่วงขาด แคลนน้ำ 2.ได้ปลูกพืชผักไว้ บริโภค 3.ใช้เลี้ยงสัตว์ได้
5.การหว่านพืชปุ๋ยสด เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน	หว่านเมล็ดพืชตระกูล ถั่วต้นฤดูฝนในแปลง นาหรือพื้นที่ที่ทำไร่ เพื่อแก้ปัญหาดินเสื่อม คุณภาพโดยจัดทำทุกๆ ปี หลังจากปีที่ 3 อาจ หว่านปีเว้นปี	-ค่าเตรียมดินไถคราด 150 บาท -ค่าเมล็ดพันธุ์ 150 บาท -ค่าไถกลบ 100 บาท รวม 400 บาท/ไร่	-ทำให้ดินอุดม สมบูรณ์ -ลดการใช้ปุ๋ยเคมีลง ครึ่งหนึ่ง -เพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้น -ในระยะอาจไม่ จำเป็นต้องใช้ปุ๋ยเคมี

ทางเลือก	กลยุทธ์/กิจกรรม	ต้นทุน	ผลตอบแทน
6. การปลูกผักสวนครัว	ปลูกผักหลายๆชนิดในบริเวณข้างบ้านเพื่อไว้บริโภคโดยไม่ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช	-ค่าพันธุ์ผัก 50 บาท -ค่าปุ๋ยคอก 100 บาท -ค่าปุ๋ยเคมี 30 บาท -ค่าตาข่ายล้อม 140 บาท รวม 320 บาท	-ได้บริโภคผักปลอดภัยจากสารพิษ -ลดรายจ่ายในครัวเรือน -เป็นการทดสอบทดลองเรียนรู้ในตัวเองเพื่อนำไปสู่การผลิตเพื่อการค้าได้

บทที่ 3

ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

แผนพัฒนาการเกษตรตำบลศรีสุข

ที่	แผน	โครงการ	เหตุผล	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
1.	แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี	1.โครงการปรับปรุงบำรุงดิน - หว่านพืชตระกูลถั่วก่อนทำนา	-ดินเสื่อมคุณภาพ -ลดการใช้ปุ๋ยเคมี -เพิ่มผลผลิต	-จัดฝึกอบรม -จัดทำแปลงสาธิต	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	อ.บ.ต.	-ผลผลิตเพิ่มขึ้น -ลดต้นทุน -โครงสร้างดินดีขึ้น
		2.โครงการไร่นาสวนผสม -ปลูกไม้ผล -พืชผัก -ทำนา -เลี้ยงสัตว์ -เลี้ยงปลา	-ลดความเสี่ยงในการผลิต -ลดปัญหาการว่างงาน -กิจกรรมเกี่ยวคู่กัน -ทำให้ระบบนิเวศน์ดีขึ้น	-จัดอบรม -จัดทำแปลงสาธิต -ศึกษาดูงาน	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	-กลุ่มเกษตรกรและเกษตรกร	-มีอาหารบริโภคเพียงพอ -มีรายได้ตลอดปี -ใช้เวลาให้เกิดประโยชน์เต็มที่
		3.โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ	-ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ -ลดต้นทุนการผลิต	-อบรม -ฝึกสาธิต	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	อ.บ.ต.	โครงสร้างดินดีขึ้น

ที่	แผน	โครงการ	เหตุผล	วิธีดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ	แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
2.	แผนธุรกิจชุมชน	1.โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว	-เกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ดี -มีแหล่งเงินทุนจากกองทุนศูนย์ข้าว	-จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ -ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ -จำหน่ายเมล็ดพันธุ์ดีแก่เกษตรกรที่ขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ข้าว	-สมาชิกกลุ่ม -ศูนย์บริการและถ่ายทอดฯ	กองทุนศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน	-จำหน่ายข้าวในรูปเมล็ดพันธุ์ -ข้าวคุณภาพดีขึ้น -ลดปัญหาราคาข้าวตกต่ำ
3.	แผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม	1.โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	เกษตรกรขาดน้ำเพื่อการเกษตรในฤดูแล้งหรือในระยะเวลาฝนทิ้งช่วง	-ขุดบ่อน้ำขนาด1,500กิว -เจาะบ่อบาดาลขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 นิ้ว	เกษตรกรเจ้าของแปลง	-กองทุนแหล่งน้ำ -ตัวเกษตรกรเอง -กองทุนหมู่บ้าน	-เกษตรกรมีน้ำใช้เพื่อการเกษตรเพียงพอ

โครงการพัฒนาการเกษตร

โครงการปรับปรุงบำรุงดิน

ผู้รับผิดชอบ : ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข

หลักการและเหตุผล : ดินได้ถูกใช้มาเป็นเวลาหลายปีแต่ขาดการบำรุงดิน ไม่มีการปลูกพืชหมุนเวียนจึงทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปรับโครงสร้างดินให้ดีขึ้น
2. เพื่อเพิ่มผลผลิต
3. เพื่อลดต้นทุนการผลิต

เป้าหมาย : เกษตรกร 300 ราย

พื้นที่ดำเนินการ : หมู่ที่ 1 – 24

ระยะเวลา : ปีงบประมาณ 2561-2565

แผนการดำเนินงาน : 1. จัดฝึกอบรมเดือนเมษายน
2. จัดทำแปลงสาธิต

วิธีดำเนินงาน : 1. คัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการรายละ 5 ไร่
2. ดำเนินโครงการตามแผน
3. - ปี 2561 เกษตรกร 60 ราย
- ปี 2562 เกษตรกร 60 ราย
- ปี 2563 เกษตรกร 60 ราย
- ปี 2564 เกษตรกร 60 ราย
- ปี 2565 เกษตรกร 60 ราย

งบประมาณ

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 200 คน ๆ ละ 55 บาท	เงิน 15,000 บาท
2. ค่าวิทยากร 3 ครั้ง ๆ ละ 1,000 บาท	เงิน 3,000 บาท
3. ค่าเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด 1,000 ไร่ ๆ ละ 282 บาท	เงิน 282,000 บาท
รวมเป็นเงิน 300,000 บาท	

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. โครงสร้างดินดีขึ้น
2. ลดต้นทุนในการผลิต
3. ผลผลิตเพิ่มขึ้น

โครงการไร่นาสวนผสม
(จัดฝึกอบรมศึกษาดูงานและแปลงสาธิต)

ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข

หลักการและเหตุผล เกษตรกรปลูกพืชอย่างเดียวมักมีความเสี่ยงในเรื่องราคาถ้ามีการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์หลายอย่างในพื้นที่เดียวกันจะเกื้อกูลกันและมีกิจกรรมผลิตตลอดปี มีรายได้ไม่ว่างงาน

วัตถุประสงค์ 1.ลดความเสี่ยงในการผลิต

2.มีรายได้เพิ่มขึ้น

3.เป็นแหล่งอาหารลดรายจ่าย

เป้าหมาย เกษตรกร 50 ราย

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ 1 – 24

ระยะเวลาในการดำเนินงาน ปีงบประมาณ 2561-2565

แผนการดำเนินงาน 1.จัดฝึกอบรมและดูงาน เดือน พฤษภาคม

2.จัดทำแปลงสาธิต

วิธีดำเนินงาน 1.คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ

2.คัดเลือกเกษตรกรตัวอย่างเป็นวิทยากร

3.ดำเนินการ

- ปี 2561 เกษตรกร 10 ราย

- ปี 2562 เกษตรกร 10 ราย

- ปี 2563 เกษตรกร 10 ราย

- ปี 2564 เกษตรกร 10 ราย

- ปี 2565 เกษตรกร 10 ราย

งบประมาณ

1. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม 30 คน ๆ ละ 50 บาท เป็นเงิน 1,500 บาท

2. ค่าพาหนะเกษตรกร 30 คน ๆ ละ 70 บาท เป็นเงิน 2,100 บาท

3. สนับสนุนบ่อและปัจจัย 30 คน ๆ ละ 1,880 บาท เป็นเงิน 5,640 บาท

รวม เป็นเงิน 60,000 บาท

ผลตอบแทน

1. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

2. เกษตรกรมีอาหารบริโภคเพียงพอ ลดรายจ่าย

3. ลดปัญหาการว่างงาน

4. เกิดทักษะการเรียนรู้ การประกอบอาชีพการเกษตร

โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ

ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข

หลักการและเหตุผล ในภาวะการณปัจจุบันปุ๋ยเคมี มีราคาสูงขึ้น ประกอบกับการเลือกบริโภคเกษตรกรอินทรีย์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ เกษตรเคมีต่างๆ มีปัญหาทางผลตกค้างมาก ปุ๋ยชีวภาพจึงเป็นทางเลือกหนึ่งของเกษตรกร ราคาถูก ผลิตง่าย ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

วัตถุประสงค์ 1.ลดต้นทุนการผลิต

2.ส่งเสริมการใช้วัสดุในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์

3.เกษตรกรปลอดภัยจากสารพิษไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ 1 – 24

ระยะเวลา ปี 2561-2565

แผนการดำเนินการ

- 1.คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ เดือน มกราคม
- 2.อบรมสาธิตการผลิตปุ๋ยชีวภาพ เดือนกุมภาพันธ์
- 3.ติดตามการผลิตปุ๋ยของเกษตรกร

วิธีดำเนินงาน

- 1.อบรมสาธิตการผลิตปุ๋ยชีวภาพตามแผน
- 2.ดำเนินการโดย
 - ปี 2561 เกษตรกร 60 รายพื้นที่ 600 ไร่
 - ปี 2562 เกษตรกร 60 ราย พื้นที่ 600 ไร่
 - ปี 2563 เกษตรกร 60 รายพื้นที่ 600 ไร่
 - ปี 2564 เกษตรกร 60 ราย พื้นที่ 60 ไร่
 - ปี 2565 เกษตรกร 60 ราย พื้นที่ 60 ไร่

งบประมาณ

1.ค่าอาหารและเครื่องคั้ม 300 คน ๆละ 50 บาท	เป็นเงิน 15,000 บาท
2.ค่าวิทยากร 3 ครั้ง ๆละ 300 บาท	เป็นเงิน 900 บาท
3.ค่าปัจจัยการผลิต (วัสดุ อุปกรณ์)300 คน ๆละ 300 บาท	เป็นเงิน 90,000 บาท
	รวมเป็นเงิน 105,900 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.เกษตรกรลดต้นทุนการผลิต
- 2.เกษตรกรได้ผลผลิตปลอดภัยจากสารพิษ
- 3.รักษาสิ่งแวดล้อม ดินมีความอุดมสมบูรณ์

โครงการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์

ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข

หลักการและเหตุผล การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีในท้องถิ่นเป็นการแก้ปัญหาการขาด

แคลนเมล็ดพันธุ์ดี เป็นแหล่งกระจายพันธุ์ในชุมชนซึ่งเกษตรกรต้องการพันธุ์ใหม่ๆ

วัตถุประสงค์ 1.เพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์ดีให้เพียงพอ

2.เพื่อให้ได้ข้าวมีคุณภาพดี

3.เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีทางการเกษตรที่เหมาะสม

เป้าหมาย สมาชิก 100 ราย 600 ไร่

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ 1,13,14,17,18,22,24

ระยะเวลาดำเนินการ ปี 2561-2565

แผนการดำเนินการ

1.ประชุมชี้แจงโครงการ เดือน มีนาคม

2.จัดหาเมล็ดพันธุ์ดีแก่สมาชิก เดือน เมษายน

3.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าว เดือนละ 1 ครั้ง เมษายน – พฤศจิกายน

4.คัดเลือกคุณภาพ บรรจุกระสอบ เดือน ธันวาคม

วิธีดำเนินงาน

1.ให้สมาชิกศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน เป็นผู้ผลิต

2.ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเดือน ละ 1 ครั้ง

3.คัดเลือกคุณภาพ บรรจุกระสอบเพื่อจำหน่าย

ดำเนินการโดย - ปี 2561 120 ไร่

- ปี 2562 120 ไร่

- ปี 2563 120 ไร่

- ปี 2564 120 ไร่

- ปี 2565 120 ไร่

งบประมาณ

1.ค่าเมล็ดพันธุ์ 108,000 บาท

2.ค่าปุ๋ยเคมี 45,000 บาท

รวมเป็นเงิน 153,000 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.มีเมล็ดพันธุ์ดีเพียงพอในท้องถิ่น

2. มีข่าวคุณภาพดีในชุมชน

3. มีเงินกองทุนหมุนเวียนในท้องถิ่น

โครงการจัดหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

ผู้รับผิดชอบ สถานีพัฒนาที่ดิน จังหวัดมหาสารคาม

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข

หลักการและเหตุผล ตำบลศรีสุขไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่มีเพียงแหล่งน้ำขนาดเล็กที่ใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภคจึงควรมีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

เป้าหมาย แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดเล็ก 30 แห่ง

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ 1 – 24

ระยะเวลาดำเนินการ ปี 2561-2563

แผนการดำเนินงาน

ประชาคมหาพื้นที่ที่เหมาะสม

วิธีดำเนินงาน

- จัดหาแหล่งน้ำลงในพื้นที่ที่เหมาะสม

- เกษตรกรเจ้าของแปลง ติดต่อแหล่งเงินหมุน

ดำเนินงานโดย

- ปี 2561 แหล่งน้ำขนาดเล็ก 6 แห่ง

- ปี 2562 แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดเล็ก 6 แห่ง

- ปี 2563 แหล่งน้ำขนาดเล็ก 6 แห่ง

- ปี 2564 แหล่งน้ำขนาดเล็ก 6 แห่ง

- ปี 2565 แหล่งน้ำขนาดเล็ก 6 แห่ง

งบประมาณ

1. แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 1 แห่ง 3,000,000 บาท

2. แหล่งน้ำขนาดเล็ก 30 แห่ง 15,000 บาท

รวมเป็นเงิน 3,450,000 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีน้ำเพื่อการเกษตร

2. เกษตรกรใช้ปลูกพืชเลี้ยงสัตว์

3. มีอาชีพทำให้มีรายได้เสริม

**โครงการระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์แบบวิสาหกิจ
เพื่อการจัดการชุมชนที่ยั่งยืน**

ผู้รับผิดชอบโครงการ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข

หลักการและเหตุผล ตำบลศรีสุข ไม่มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรขนาดใหญ่มีเพียงแหล่งน้ำขนาดเล็ก ที่ใช้เป็นแหล่งน้ำเพื่ออุปโภคและบริโภค จึงควรมีระบบสูบน้ำ (บาดาล) พลังงานแสงอาทิตย์เป็นจุดๆ กระจายไปให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งตำบล

เป้าหมาย ระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 6 จุด

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ 1,13,14,17,18,19

วิธีดำเนินการ จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

- ปี 2561 จัดตั้ง 1 กลุ่ม จุดสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 1 จุด
 - ปี 2562 จัดตั้ง 1 กลุ่ม จุดสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 1 จุด
 - ปี 2563 จัดตั้ง 1 กลุ่ม จุดสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 1 จุด
 - ปี 2564 จัดตั้ง 3 กลุ่ม จุดสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 3 จุด
 - ปี 2565 จัดตั้ง 3 กลุ่ม จุดสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ 3 จุด
- งบประมาณจุดละ 1,900,000 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรตลอดปี
2. ปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
3. มีรายได้จากการทำการเกษตรตลอดปี

บรรณานุกรม

กรมการปกครอง.2554.ฝ่ายทะเบียนและบัตรอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม.จำนวน

ประชากรใน ตำบลคันธารราษฎร์.กระทรวงมหาดไทย.

กรมการพัฒนาชุมชน.2554.สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม.

ข้อมูล จปฐ.ปี2554.กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงคมนาคม.ชั้นข้อมูลเส้นทางคมนาคม. (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. ข้อมูลชุดดิน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

กรมพัฒนาที่ดิน. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (ข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์)

ภาคผนวก

กระบวนการจัดทำเวทีชุมชน

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ เป้าหมาย	จำนวนชาวบ้าน ทั้งหมด(คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน ชื่อ/ตำแหน่ง	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
1.	เพื่อพัฒนาศักยภาพกลุ่ม เกษตรกรทำนาศรีสุข	72	-สนง.เกษตรอำเภอ กันทรวิชัย - สนง ปศุสัตว์ อำเภอกันทรวิชัย	3 1	นางจินตนา พินิจดี ประธาน นายสมหมาย ภูทองชนะ รองประธาน นายเข้ม พลเดช เลขาฯ นายคำแสน เหล่าไชย กรรมการ นายคำบุญ พลศิริ คณะทำงาน	จะมีปัญหาและ ความต้องการคล้าย กับบทที่ 3 ในเล่มนี้
+2.	เพื่อต้องการทราบ ปัญหาของชุมชน (จัดทำทุกหมู่บ้าน)	หมู่บ้านละ 3 คน รวม 73 คน	-อบต. ศรีสุข -สนง.เกษตร -สนง.พัฒนา ชุมชน	1 1 1	ผู้นำทุกหมู่บ้าน เช่นผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วย อบต. หมู่บ้านละ 3 คน รวม 72 คน	1.ชาวบ้านยัง วิเคราะห์ปัญหา ได้ไม่ดี 2.จะมีปัญหา ซ้ำซากคล้ายเดิม
3.	เพื่อจัดทำแนวทาง พัฒนาตำบล	ทุกหมู่บ้าน รวม 73 คน	-อบต.ศรีสุข -สนง.เกษตร อำเภอกันทร วิชัย	1 1	-ผู้ใหญ่บ้านทุก หมู่บ้าน -ผู้ช่วย อบต.รวม 72 คน	ปัญหาคล้าย ปัญหาเดิม
4.	เพื่อสรุปปัญหาของ ตำบล	ผู้นำหมู่บ้านๆ ละ 3 คนรวม 72 คน	-อบต.ศรีสุข -สนง.เกษตร อำเภอกันทร วิชัย	1 1	-กำนัน -ผู้ใหญ่บ้าน -ผู้ช่วย - อบต. รวม 72 คน	1. ปัญหาแหล่ง น้ำ 2. ดินเสื่อม 3. ราคาผลผลิต 4. ต้นทุนสูง 5. การคมนาคม 6. ขยะ

บัญชีสรุปโครงการพัฒนาและงบประมาณ

ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (พ.ศ. 2561-65)

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

ประเภทแผน(โครงการ/ กิจกรรม)	หน่วยนับ	งบประมาณ ณต่อ หน่วย	2561		2562		2563		2564		2565		รวม เป้าหมาย
			เป้าห มาย	งบประ มาณ	เป้าห มาย	งบประ มาณ	เป้าห มาย	งบปร มาณ	เป้าห มาย	งบปร มาณ	เป้าห มาย	งบปร มาณ	
1.แผนถ่ายทอด เทคโนโลยี													
โครงการฝึกอบรม ถ่ายทอดความรู้เพิ่ม ประสิทธิภาพเกษตรกร อินทรีย์	5		1	50,00 0	1	50,00 0	1	50,0 00	1	50,0 00	1	50,0 00	5
2.แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน)													
2.1 สนับสนุนพันธุ์ข้าว ไรซ์เบอร์รี่	5		1	100,0 00	1	100,0 00	1	50,0 00	1	50,0 00	1	100, 000	5

2.2 สนับสนุนสารกำจัดศัตรูพืช	5		1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	5
3. แผนปรับปรุงพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ													
3.1 โครงการฝึกอบรมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	5		1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	1	100,000	5
3.2 โครงการกำจัดขยะโดยวิธีการทำปุ๋ยชีวภาพ	5		1	300,000	1	300,000	1	300,000	1	300,000	1	300,000	5